БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 97 (4813).

19 МАЙ ШАНБА 1973 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ САМОЛЁТ БОРТИДАН ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Германия Федератив Республикасига боратуриб самолёт бортидан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герекка, Польша Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Г. Яблонскийга, Польша Халқ Республикаси министрлар советининг раиси П. Ярошевичга телеграмма юборди. Телеграммада бундай дейилади:

«Қардош Польша территорияси устидан учиб борар эканмиз, азиз ўртоқлар, сизларга ва бутун поляк халқига самимий саломимизни ва Польша социалистик давлатини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашда янгидан-янги, катта муваффақиятларга эришувингизни истаб изҳор қилган тилакларимизни йўллаймиз».

Ўртоқ Л. И. Брежнев Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусакка, Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти Л. Свободага, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси Штроугалга телеграмма юборди. Телеграммада бундай дейилади:

«Қардош Чехословакия территорияси устидан учиб борар эканмиз, азиз ўртоқлар, сизлар шунингдек бутун чехословак халқига қизғин саломимизни социалистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни, гўзал ватанингизни тараққий этиб, гуллаб-яшнашини истаб изҳор қилган тилакларимизни йўллаймиз».

(ТАСС)

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

ГФР федерал канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев 18 майда визит билан Москвадан Германия Федератив Республикасига жўнаб кетди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ГФРга қилаётган сафарида унга КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош Секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАССнинг Бош директори Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин ҳамроҳ бўладилар.

СССР Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари В. В. Кузнецов, Г. С. Павлов, Н. М. Пегов, К. В. Русаков, Г. Э. Цуканов, К. У. Черненко, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари Е. И. Кусков, Г. К. Цинев узатиб қолдилар.

Узатиб қолувчилар орасида ГФРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили К. Людерс, ГФР элчихонасининг дипломатия ходимлари бор эди.

(ТАСС).

МОСКВА, 18 май. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев Федерал канцлер Брандтнинг таклифига биноан ГФРга жўнаб кетди. Суратда: Внуково аэродромида кузатиш пайти. ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

Л. И. БРЕЖНЕВ ГФРга КЕЛДИ

БОНН, 18 май. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев ГФР канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан бугун визит билан Германия Федератив Республикасига келди.

Л. И. Брежнев билан бирга унинг ГФРга қилаётган сафаридаги ҳамроҳлари — КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, ТАСС бош директори Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин келдилар.

Кельн-Бонн аэродроми СССР ва ГФР давлат байроқлари билан безатилган эди.

Махсус совет самолёти аэродромга яқинлашиб қолганида кирувчи самолётларнинг фахрий эскорти унга ҳамроҳлик қилди.

Самолёт пиллапояси ёнида Л. И. Брежневни ГФР канцлери В. Брандт, ташқи ишлар министри В. Шеель, федерал канцлер ҳузуридаги махсус топшириқларни бажарувчи министр Э. Бар, транспорт министри Л. Лаурицен, хўжалик министри Г. Фридерихс, ГФР ташқи ишлар министрлигининг статс-секретари П. Франк, федерал ҳукумат матбуот ва ахборот маҳкамасининг раҳбари Фон Вехмар, ГФРнинг СССРдаги элчиси У. Зам кутиб олдилар.

Федерал канцлер Л. И. Брежневни, унга ҳамроҳ бўлиб келган совет расмий кишиларини самимий табриклади.

Л. И. Брежнев ва унинг ҳамроҳларини СССРнинг ГФРдаги элчиси В. М. Фалин, Дортмундда Совет Иттифоқи кунлари ўтказилиши муносабати билан ГФРда меҳмон бўлиб турган СССР маданият министри Е. А. Фурцева, ГФРдаги совет элчихонасининг ва бошқа совет муассасаларининг ходимлари кутиб олдилар.

Аэродромда Совет, Ғарбий Германия ва чет эл журналистларининг катта бир группаси бор эди.

Совет Иттифоқи ва ГФР давлат гимнлари ижро этилди.

Л. И. Брежнев билан В. Брандт фахрий қоровул олдидан ўтдилар.

Федерал канцлер В. Брандт табрик нутқи сўзлади.

В. БРАНДТ нутқи

Бош секретарь жаноблари!

Биз сизнинг келганлигингизга хурсандмиз. Совет Иттифоқидаги биринчи кишининг Германия Федератив Республикасига визит қилиш имконияти вужудга келганлигига хурсандмиз.

Буни мен Европадаги вазият яхшиланиб бораётганлигининг, халқларимиз тинчликни хоҳлаётганлигининг, биз кескинликни юмшатиш ва амалий ҳамкорликка кўмаклашиш учун биргаликда куч-ғайрат сарфлаётганлигимизнинг далили деб биламан.

Азоб-уқубатларга тўла тарих бир-биримизга яқинлашиш йўлларини қийинлаштириб келган эди. Бироқ, биз таваккал қилиб янги ишни бошладик. 1970 йил 12 августда биз тузган шартнома ҳал қилувчи босқич бўлиб қолди. 1971 йил сентябрда биз Қримда, холисона вазиятда, ошкора ва бафурҷа ўтган суҳбатларда бир-биримизни яхшироқ билиб олдик.

Бош секретарь жаноблари, сиз Германия Федератив Республикасига биринчи марта меҳмон бўлиб келдингиз. Шу кунларда биз ўз мулоқотимизни, эндиликда мен тинч ҳамкорлик мулоқоти деб атамоқчи бўлган суҳбатимизни давом эттирамиз.

Шу истак билан бирга айтаманки, хуш келибсиз!

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Мухтарам федерал канцлер жаноблари!

Мухтарам хонимлар ва жаноблар!

Салом сўзлари ва эзгу-тилаклар айтганлиги учун биз ҳаммамиз федерал канцлер жанобларидан астойдил миннатдормиз. Ўз навбатида сизни ва шерикларингизни табриклашга, сизларга ва сизлар орқали — Федератив Республиканинг барча гражданларига тинчлик ва омон-эсонлик тилашга ижозат бергайсиз.

Сиз, федерал канцлер жаноблари билан биз Совет Иттифоқида икки марта учрашганмиз. Энди мен сизларнинг ҳузурингизга — Федератив Республикага келдим. Ҳар сафар янги мамлакатга визит қилиш доимо мароқли ва ёқимли воқеа бўлади, шунинг устига бу визит катта аҳамиятга эга бўлган вазифаларни ҳал этиш билан боғлиқ бўлганда эса ундан янада кўпроқ мамнуният ҳис қиласан, киши.

Очиғини айтсам, мен бу ерга кўрадиган ва эшитадиган ҳамма нарсаларга зўр қизиқиш билангина эмас, аввало, ўтказиладиган янги музокаралардан масъулиятни сезган ҳолда келдим.

Биз бу музокараларга босиб ўтилган анчагина йўл тажрибасини назарда тутган ҳолда ёндошамиз. Икки ўртада яхши шартнома — 1970 йилги шартнома бор. Икки ўртада СССР билан ГФР ўртасида турли соҳалардаги алоқаларни ривожлантиришга доир бир қанча конкрет битимлар бор. Ниҳоят, икки ўртада шартноманинг олижаноб мақсадларини юзага чиқаришга киришилган икки йилликдан ортиқ тажриба бор.

Бинобарин, дуруст пойдевор қўйилган деб айтиш мумкин. Энди ана шу пойдевор устига мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларининг мустаҳкам биносини ўрнатиш лозим. Биз бу ишга амалий ҳисса қўшишга тайёрмиз ва ГФРнинг давлат арбоблари ҳам халқларимиз манфаатлари йўлида, Европада мустаҳкам тинчлик йўлида янги фойдали иш қилиш учун зарур бўлган куч-ғайратларни сарфлайдилар, деб умид қиламиз.

Гапимнинг пировардида илтифот билан самимий кутиб олганликларингиз учун сиз, федерал канцлер жанобларига ва шу ерда ҳозир бўлган ҳамма кишиларга яна бир бор ташаккур айтишга ижозат бергайсиз.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўзини кутиб олиш учун келган совет элчихонаси ва ГФРдаги бошқа совет муассасалари ходимлари ёнига, журналистлар ёнига бориб, улар билан самимий саломлашади. Болалар Л. И. Брежневга гуллар тақдим этишади.

Тантанали кутиб олиш маросими тугагач, Л. И. Брежнев билан В. Брандт машинага ўтирадилар. Мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигидаги кортеж Петерсбергга — совет меҳмонлари ГФРда бўлган вақтларида турадиган қароргоҳга йўл олади.

БОНН, 18 май. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев Германия Федератив Республикаси канцлери В. Брандтнинг таклифига биноан бугун бу ерга дўстлик визити билан келди. Суратда: аэродромда кутиб олиш маросими. ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

Л. И. БРЕЖНЕВ В. БРАНДТ БИЛАН УЧРАШДИ

БОНН, 18 май. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Петерсбергда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев билан ГФР канцлери В. Брандтнинг учрашуви бўлди.

БИЗНИНГ ҒАФУР ҒУЛОМ

Шундай шоирлар борки, уларнинг шеърлари ҳалққа сингиб кетиб, халқнинг ўз сўзлари бўлиб қолади. Академик шоир, Ленин мукофоти ва СССР давлат мукофотининг лауреати Ғафур Ғуломнинг асарлари ана шундай бўлиб қолган. У ҳаёт бўлганида, ҳозир 70 ёшга кирарди.

18 май куни Тошкентдаги Алишер Навоий номли театрда Ўзбекистон халқ шоири туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Шоир дўстлари ва китобхонларининг ана шу учрашувини СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, республика Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси К. Яшин очди.

Профессор Л. Қаюмов Ғафур Ғулом ижоди тўғрисида гапирди.

Шу оқшом ўзбек халқининг машҳур фарзанди тўғрисида кўпгина самимий сўзлар айтилди.

Мамлакатнинг кўпгина жойларидаги кишилар уни ўз шоиримиз деб аташади. Украин ёзувчиси, Ленин мукофотининг лауреати Олесь Гончар шу ҳақда гапирди.

Биз Ўзбекистонда бир неча кун саёҳат қилиб юрдик. Шу вақт ичида Ғафур Ғулом номини бир неча бор эшитдик. У доимо биз билан бирга бўлди, чунки бу шоир дўстлик, қардошлик ва бирдамлик куйчисидир, бутун совет адабиётимиз руҳига сингиб кетган ана шу олижаноб туйғулар ифодачисидир.

Қардош республикаларнинг шоирлари ва ёзувчилари — совет адабиёти кунларининг қатнашчилари кечада ўзбек совет адабиётининг отахонига бағишланган самимий сўзлар айтиб, ўз шеърларидан ўқиб бердилар.

Ғафур Ғулом билан дўст бўлганлигим туфайли фахрланаман, — деди қозоқ адиби Қувондиқ Шангитбаев. Мен унинг шеърларини она тилимга таржима қилиш бахтига мушарраф бўлдим.

Тожик шоири Файзулло Ансорий ўзининг ўзбек қардоши Ғафур Ғуломга бағишланган шеърини ўқиди. Ғафур Ғуломнинг ҳар бир шеъри ўзи ўтқазиб вояга етказган ажойиб дўстлик боғининг дарахтига ўхшайди, деди.

Ўзбекистон халқ шоири Уйғун ва Қорақалпоғистон халқ шоири Жўлмурза Оймурзаев Ғафур Ғулом билан дўст бўлганликлари тўғрисида, шоир шеърларининг аҳамияти ҳақида, у абадий порлаб туриши тўғрисида гапирдилар.

Ғафур Ғуломнинг номини ҳозир чет эл китобхонлари ҳам биладилар. Социалистик мамлакатлардан келган дўстлар шу ҳақда гапирдилар.

Ўзбек халқи ўз маданиятини қандай қадрлаётганлигини, у ўз маданият намояндаларига нақадар меҳр-муҳаббат билан қараётганлигини кўрдим, — деди польшалик меҳмон Збигнев Домино. — Бизнинг байрамимиз ажойиб ўзбек шоирига бағишланган кеча билан тугалланаётганлиги рамзий бир ҳолдир. Ғафур Ғулом шеърлари Ўзбекистон деган гўзал ўлкани яхшироқ билиб олишда менинг ватандошларимга ёрдам бериб келди ва ёрдам бераверади.

Вьетнам Демократик Республикаси ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Нгуен Ван Бонг ҳам Ғафур Ғулом шеърлари ўзбек халқи билан яхшироқ, яқинроқ танишишда унинг ватандошларига ҳам ёрдам бериши тўғрисида гапирди. Совет адабиёти бошқа шонли намояндаларининг ижоди каби Ғафур Ғуломнинг ижоди ҳам, деди у, Совет халқи билан Вьетнам халқи ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлайди.

Ғафур Ғулом туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган кеча охирида катта концерт берилди. Бу концертда халқ шоирининг шеърлари ва қўшиқлари, унинг ижоди одамларга нақадар қадрли эканлигидан далолат берувчи шеърлар ва қўшиқлар янгради.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Совет адабиёти кунлари қатнашчилари 18 майда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Украин ёзувчиси Олесь Гончар, Новосибирскдан прозаик Александр Смердов, поляк ёзувчиси Домино Збигнев, Вьетнам Демократик Республикасидан келган адиб Нгуен Ван Бонг Ўзбекистон колхозлари, совхозларида, завод цехларида, шаҳар ва қишлоқларида шоду-хуррамлик ва меҳмондўстлик билан кутиб олинганликлари учун самимий ташаккур изҳор қилдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов республика экономикаси ва маданиятининг ривожланиши ҳақида, республика меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида қардош республикалар адабиёти намояндаларига ва социалистик лагердаги мамлакатлардан келган меҳмонларга сўзлаб берди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ЛЕКЦИЯ

18 МАЙДА Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия активи республика мактабида навбатдаги машғулот ўтказилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. М. Матчонов «Партиянинг умумхалқ социалистик давлатчилиги ва демократиясини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга қаратилган ленинча йўли» тўғрисида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

ИЖОДНИНГ ҲАЁТБАХШ МАНБАИ

СССР рассомларининг тўртинчи съезди тамом бўлди

Совет санъатининг вазифаси буюк ва олижаноб, у ҳам бўлса янги формация кишисини тарбиялашда партияга ёрдам беришдан, коммунизм юксак идеалларини куйлашдан, чинакам гўзалликни қарор топтиришдан иборат. Гражданлик, партиявийлик, халқчиллик, ҳаётни бадиий чуқур тасвирлаш — мамлакатимиз тасвирий санъат усталарининг ижодига хос хислатлардир. СССР рассомлари тўртинчи съездининг делегатлари шу ҳақда завқ-шавқ билан зўр манфаатдорлик билан гапирдилар.

Съезд қабул қилган қарорда шу нарса таъкидландики, социалистик реализм методи рассомлар олдида тасвирий санъатнинг ҳар хил турлари ва жанрларида ижод қилиш учун жуда кенг имкониятлар очиб беради, ҳар бир ижодкорнинг маҳорати ва услубини ривожлантиришга кўмаклашади, ҳаётни чуқур бадиий мушоҳада қилиш ва тасвирлашга олиб боради. Съезд ҳамма ёш ва барча миллатларга мансуб бўлган рассомларнинг кўп минг кишилик отрядини КПСС теварагига янада маҳкамроқ жипслашишга, инсониятнинг эзгу орзуси — коммунизмга эришишда партиянинг содиқ ёрдамчилари бўлишга чақирди.

18 май куни съездда СССР Рассомлар союзи правлениеси ва союз Марказий ревизия комиссияси янги составининг сайлови якунлари чиқарилди.

Съезд қатнашчилари баланд руҳ билан совет рассомларининг КПСС Марказий Комитетига табрикномасини қабул қилдилар. Биз, дейилади ана шу ҳужжатда, совет бадиий маданиятини ривожлантириш тўғрисида ва унинг усталари ҳақида оталарча ғамхўрлик қилаётган Коммунистик партияга самимий миннатдорчилик туйғуларига тўлиб-тошган ҳолда ўзимизнинг бутун кучимиз, бутун талантимизни жонажон халққа, совет санъатини янада равнақ топтиришга бағишлаймиз, деб КПСС ленинчи Марказий Комитетини ишонтирамиз.

Шу билан СССР рассомларининг тўртинчи съезди ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

19 май, 1973 йил, № 97 (4813).

ФАН СОҲИБЛАРИ

ХАЛҚ МАОРИФИ ЖОНКУЯРЛАРИ

УЧ УСТОЗ

Фазлиддин Расулов, Ғофиржон Ёгоров ва Қўчқор Солиҳовлар бир неча йилдан бери Тошкент шаҳар Маннон Уйғур номидаги ўрта мактабда ўқитувчилик қилиб келмоқдалар. Улар ёш авлодга чуқур ва пухта билим бериш билан бирга ўзларининг педагогик тажрибаларини касбдошларига жиддидилдан ўргатмоқдалар. Тенгдош касбдошларнинг физика, математика фанларини ўқитишга оид суҳбат ва лекцияларини бир неча бор тинглашга муяссар бўлган ўқитувчилар республикамизнинг барча мактабларида топилади. Ана шу важдан аниқ фан соҳиблари бўлмиш Фазлиддин ака, Ғофиржон ака ва Қўчқор акаларнинг республикамиздаги барча маорифчилар жуда яхши билишади, танишади, дейишга ҳақлимиз.

Мазкур педагогларнинг қўлида таълим-тарбия олган собиқ ўқувчилардан ҳозирги кунда 200 га яқини турли фан доктори ва кандидатларидир. Бу олимлар халқ хўжалигимизнинг турли соҳаларида коммунизмнинг моддий базасини яратишдек улуғ ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ана шу фактнинг ўзиёқ уч ўстознинг меҳнат маҳсули нақадар баркамол эканлиги кўриниб турибди.

Мактаб-маориф жонкуярларининг ёш авлодни ўқитиш, тарбиялаш соҳасидаги меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган.

Фазлиддин ака Расулов «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» унвони эгаси. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланган. Жонкуяр педагогнинг кўксини Ҳурмат белгиси ордени, Халқ маорифи аълочиси значоги ҳамда бир қанча медаллар безаб турибди.

Ғофиржон ака Ёдгоров ҳам республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи. У ҳам Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини олган. Ҳурмат белгиси ордени ва қатор медаллар Ғофиржон ака кўксида ёғду сочиб турибди.

Қўчқор ака Солиҳов Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси. У Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида бўлган жангларда кўрсатган жасорати, қаҳрамонликлари учун орден ва медаллар билан мукофотланган.

Қуйида уч маориф баҳодирининг ҳаётларидан кичик, айрим лавҳаларни ўқийсиз.

ТУНЛАРНИ ТОНГЛАРГА УЛАБ

Вақт алламаҳал бўлиб қолган. Олди одамлар бир-икки уйқуни олишган. Фазлиддин ака ҳамон ўз хонасида, ёзув столига муккасидан тушиб, мутолаага берилиб ўтиради.

Ками бир ойдан бери у шогирдлари — ўқувчилар билан узоқ ва яқин ўтилган темалар бўйича консультация ўтказаётир. Шогирдларнинг билими яхши, лекин бундан ҳам пухта бўлиши керак-да. Чунки улар ҳадемай ҳаётга йўлланма оладилар. Уларнинг кўплари олий ўқув юртларига борадилар. У ерда ўзлари танимаган ўқитувчига имтиҳон топширадилар. Нотаниш кишига имтиҳон топширишнинг ўзи бўлмайди. Шубҳасиз, ҳар қанча билганда ҳам, кишини салобат босади. Бундай вақтда пухта билимга эга бўлган талаба салобатнинг соясида узоқ қолиб кетмайди. У ўзини дарров ўнглаб, фикрини бир ерга тўплайди-да, дадил жавоб беришга ўтади. Ўқувчиларнинг дадил жавобига асос билимнинг пухталигидир. Борди-ю, асос бошида мустаҳкам бўлмаса, ўқувчи салобатнинг соясида қолиб кетади. Жавоблар ҳам пойма-пой бўлади.

Устоз шогирдлар ана шундай бўлмасин дейди. Шу боисдан у тунларни тонгга улаб ўқувчига оғир ҳазм бўладиган темани осон тушунтириш йўлларини излайди. Айниқса, ўқув йилининг сўнгги — тўртинчи чораги бошланиши билан Фазлиддин аканинг тинчлиги, ҳаловати бузилади. Тонгларни бедор кутиб олиш баҳорги имтиҳонларга тайёргарлик даврида кўп бўлади.

Тунларни тонгларга улаш унга онасидан мерос қолган. Фазлиддин аканинг онаси Сожида хола ҳам ўқитувчи эди. Муаллима она фарзандлари ухлаб, ҳаммаёқ тинчигач, эртанги қун машғулотига ўтириб конспект тузарди.

Одатдагидай, бир кун она қўшимча адабиётлар кўриб эртанги кун машғулотларига тайёрланиб ўтирарди. Фазлиддин хона эшигини товушсиз оҳиста очиб, онасининг тепасига келди. Она кичкина — мўъжазгина хонтахтага бошини қўйиб, уйқуга кетган эди. Ўғли онасининг тепасида анча вақт тик турди. «Онам жуда чарчабдилар. Шу кунларда тиним билмайдилар, — деди Фазлиддин ич-ичидан куйиниб. — Нима қилсам экан, уйғотайми ёки..». Ниҳоят у онасини уйғотишга жазм қилди.

— Ойижон, ойижон, туринг чарчабсиз.

— А, нима, — она кўзини оча солиб фарзандига тикилди, — сенмисан, тийраккинам.

— Мен, онажон, чарчабсиз, ўрнингизга ётинг, — деди ўғли меҳрибонлик билан.

— Мана ҳозир, болагинам, охиргисини тугатиб қўяй.

Фазлиддин онаси конспектини ниҳоясига етказгунча қараб турди. Онасига дафтар, китобларни жой-жойига элтиб қўйишда кўмаклашар экан, сўради:

— Ойи, ўқитувчилик жуда қийинми?

— Нега ундай дейсан, болам...

Она серғакланиб, ўғлига зимдан тикилди. Унинг назарида ўғли шу тобда анча катта бўлиб қолгандай туюлди.

— Сиздан қиёс қиламан, кўпдан кузатаман. Кечалари ухламайсиз.

— Оббо, болагинам-ей, кўпдан бери кузатаман дегин.

— Ҳа, кўпдан буён.

— Болажоним, — муаллим фарзандини бағрига босиб, икки юзидан тўйиб-тўйиб ўпди, — тўғри, ўқитувчилик оғир касб. Унинг заҳмати ҳам бор, роҳати ҳам бор.

Она бор ҳақиқатни айтган эди.

— Ойи, — деди Фазлиддин ҳурсанд бўлиб, — кўпдан ўйлаб юрган муаммони ечдингиз.

— Қандай муаммони, — фарзандининг гапидан ҳеч нарса тушунолмай ўғлига қаради она.

— Ким бўлишимни муаммоси ҳал, — деди Фазлиддин эркаланиб, — мен ҳам сиздаканги ўқитувчи бўламан. Касбингизни давом эттираман.

Она яна сўзсиз фарзандини илиқ бағрига босди.

...Мана, Фазлиддин ака Расулов салкам ярим асрдан бери ёшларга ажойиб фан — физикадан чуқур ва пухта билим бериб келаётир.

ИГРИКЛАР ЮРТНИ ЯШНАТАР

Бола характери жуда мураккаб ва нозик. Ғофир ака Едгоров ўзининг 40 йилдан зиёд педагогик фаолиятида мураккаб ва нозик характерларнинг кўпини кўрди. Ғофир ака энг аввало, ҳар бир боланинг характерини ҳеч эринмай чуқур ўрганиб олади. Шунга қараб иш юритади, муносабатда бўлади.

Едгоровнинг қўлида қанчадан-қанча бола таълим-тарбия олмади, дейсиз. Ана шу болаларнинг ҳар бирига икс-игрикни ўргатгунча олам-олам меҳнат қилди, тер тўкди. Уларнинг характерини билиб олиш учун қилинган меҳнат ва ҳаракат геометрик ифода сингари чексиздир.

Яқинда Ғофиржон ака собиқ бир талабасининг математика фанидан докторлик диссертациясини ёқлашида қатнашди. Шогирд диссертацияни жуда муваффақиятли ёқлади. Унинг иши бир овоздан маъқулланди. Ҳамма ёш олимнинг қўлини қисиб илиқ, самимий табриклади. Навбат устозга келди. Устоз ҳеч қандай гапсиз Ойбекнинг «Фанга юриш» шеъридан айрим мисраларни қалбдан ҳарорат билан ўқиди:

Келдингиз узоқдан, батраклар,
чўпонлар!
Мақсадингиз буюк, тилаклар
порлоқ.
Фанлар ўлкасида ошингиз
довонлар,
Чақингиз бу икс — тотли тош
ёнғоқ.
Маркснинг, Лениннинг ҳар
каторини
Фикрга, қонларга жойланг
ўртоқлар!
Ҳаётни ўзгартиш сабоқларини
Ўргангач, игриклар юртни
яшнатар.

Шеърни ўқиб бўлгач, ўқитувчи шогирди — ёш олимни меҳри товланиб қучди. Кенг хонада узоқ вақтгача чапак садоси янгради. Йиғинда устоз шеърни анчайин ўқимади. Унинг ўз тарихи бор.

Математика барча фанларнинг замини, техниканинг эса калитидир. Лекин математика оғир, мураккаб фан. У кишидан теран фикр юритишни талаб этади. Ана шунинг учун мактаб ўқувчиларини бу фанга бўлган қизиқишлари бошқа предметларга нисбатан кам. Ўқувчининг ўша фанга хоҳиши, истаги, қизиқиши бўлмагандан кейин ўқитувчининг заҳмат чекиб, ҳар қанча қилган меҳнати зое кетади. Демак, ўқитувчи биринчи навбатда бола қалбида ўз фанига нисбатан қизиқиш, ҳавас учқунини ёқа олмоғи лозим. Бола қалбида илк бор ёқилган учқун алангаланиб, уни фан оламининг чўққиси томон етаклайди.

Бу 1935-40 йилларда бўлган эди. Бир синфда ўнга яқин ўқувчи математикадан ками икки чорак ўзлаштирмай келди. Ғофир ака ҳарчанд уринса ҳам уларнинг қалбида ўз фанига нисбатан қизиқиш уйғота олмади. Лекин меҳнаткаш ўқитувчи ҳеч умидсизланмасдан изланди. Иттифоқо, бир куни ўша синф ўқувчиларининг ўзаро суҳбатини эшитишга муяссар бўлди.

— Математика ҳам фан бўптими, — деди бири, — ҳеч қизиқадиган ери йўқ. Адабиёт, тарих, географияларни фан деса бўлади. Уларни маза қилиб ўқийсан. Худди тотли бир нарса егандек роҳатланасан, киши.

— Тўғри, — унга қўшилди иккинчиси, — икс-игрик, зет, синус, косинус, илдиз ва ҳоказоларнинг нима кераги бор. Ҳаётда шунақа дейилмайди-ку.

— Ўқитувчимиз Ғофир ака, — салмоқланиб сўз бошлади яна бири, — мана, уч-тўрт ойдан бери шулар ҳақида тинимсиз гапиради. Рост, ўлай агар, ҳеч нарса тушунмайман. Чунки қизиқиш йўқ-да...

Калаванинг учи топилган эди. Ана шундан кейин Ғофир ака жуда кўп ўйланди. Бир неча кун педагогика, методика ва болалар психологиясига доир китоблар оламига шўнғиб кетди. Мутахассислардан маслаҳат олди. Орадан бир ҳафта ўтгач, ўша синфга кирди-да, йўқлама қилди. Кундалик одатига хилоф уй вазифасини парталар оралаб текширмади. Ўтилган темани ўқувчилардан сўрамади ҳам. Ўқувчиларни ҳайратда қолдириб «Фанлар замини, техника калити» деган мавзуда суҳбат бошлаб юборди. Ўқитувчи математиканинг техникадаги, ҳаётдаги аҳамияти ҳақида обдон гапирди. У сўзини академик ёзувчи Ойбекнинг «Фанга юриш» шеърини тўлқинланиб ёддан ўқиш билан якунлади.

Шеърнинг сўнгги мисралари тугаши биланоқ, дарсдан чиқишга қўнғироқ чалинди. Лекин бутун синф сеҳрлангандек сўзсиз, жим қотиб турарди. Ҳа, устоз талабалари қалбида учқун ёқа олган эди.

Математика фанлари доктори диссертациясини ёқлаган олим ана шу ўқувчилардан бири эди.

ҲАЁТ ВА САБОҚ

Ҳар бир темани ҳаётга боғлаб, маҳаллий фактлар мисолида ўтиш таълим-тарбия процессида кўп фойда беради. Қўчқор ака Солиҳов дарсда теманинг ҳаётийлиги масаласига алоҳида эътибор беради. У математика дарсларида ҳам табиатга, завод, фабрика, колхоз ва совхозларга экскурсиялар уюштириб туради. Экскурсия пайтида ўқувчиларнинг математикадан олган билимларини амалиётда синаб кўради.

Бир куни у дарс охирида ўқувчиларга эълон қилди:

— Эртадан кейин, яъни шанба куни яқиндаги колхоз далаларидан бирига экскурсия уюштирамиз.

Ўқитувчи экскурсия мақсадини ўқувчиларга тушунтирди. Шу сабабли математика ва геометрияга доир қандай ўқув қуроллари олишликни уларга қайта-қайта тайинлади.

Ниҳоят, белгиланган куни экскурсияга жўнашди. Саёҳатчилар экин экилган майдонлар, ўтлоқлар ва кичик сойликдан ўтишиб, қир бағрида тўхтадилар. Ўша ерда бироз ҳордиқ чиқаришиб, дам олишди. Раҳбар Қўчқор ака экскурсиядаги барча ўқувчиларга топшириқ берди. Улар ўқиган билимлари асосида ёнларидан оқиб турган анҳорнинг энини, катта чинор ва дўнгликнинг баландлигини математик усулда ўлчашлари лозим эди. Ўқувчилар машғулотларга берилиб кетдилар. Солихов вазифаларни бажаришда ўқувчиларга қисқа-қисқа тушунтиришлар бериб турди. Вазифани ҳамма ўринлатиб бўлгач, бир ўқувчи шундай савол бериб қолди:

— Табиатда ҳамма жисмларни шу тарзда аниқ ўлчаш мумкинми?

— Аниқ ўлчаш мумкин, — жавоб қилди раҳбар. Қўчқор ака ўз фикрининг исботи учун жуда кўп мисоллар келтирди. Ернинг оғирлиги, сайёралар орасидаги масофа, ер ости қазилма бойликларининг миқдори ана шу усулда аниқланишини айтди. Солиҳов ўқувчиларга жангу-жадал кунлардаги бир воқеани сўзлаб берди.

— Пруссия ерида эдик. Мен бир ҳафталик оғир жанглардан сўнг ўрмоннинг сокин бир ерини топиб, уйга, ёру биродарларимга хат ёзмоқда эдим. Бир жангчи келиб:

— Ўртоқ кичик лейтенант, сизни чақиришяпти, — деди.

Полк командири чақиртирган экан. Тўғри олдига кирдим.

— Взвод командири, кичик лейтенант Қўчқор Солиҳов буйруғингизга мунтазир, — дедим.

— Урушга қадар нима касб қилгансиз? — деди полк командири.

— Ўқитувчи эдим.

— Қайси фандан?

— Физика-математикадан

— Жуда соз. Буни қаранг-а, ҳамкасб, ҳамфан эканмиз, — қўлини елкамга қўйиб полк командири тушунтирди, — Иш бундай. Мана шу ўрмоннинг нариги ёғида кичик дарё ва хийлагина катта дўнглик бор. Дарёнинг энини, дўнгликнинг баландлиги ва ҳажмини аниқлаш керак. Бу жуда зарур. Бизнинг қўлимиздаги ҳужжатларда бу ҳақда маълумот йўқ. Вазифани биргалашиб бажарамиз.

— Хўп бўлади, — жавоб қилдим.

Ўша куни кечгача роса ҳаракат қилиб, вазифани бажардик.

— Ҳисоблаш аниқ бўлдими? — сўради болалар.

— Аниқ бўлганда қандоқ. Бир ҳафтадан кейин дарё ва тепалик ҳақидаги маълумотлар ҳам топилди. Ўшанда солиштирсак, тўппа-тўғри чиқди. Хуллас, математика, — деб экскурсияга якун ясади ўқитувчи, — ҳаёт фанидир.

С. САИДОВ.
Р. УМАРОВ.

ТОШКЕНТ—ХАСКОВО

Тошкент области ва Болгария Халқ Республикасининг Хасково округи меҳнаткашлари ўн йилдан бери дўстлик алоқалари олиб боришяпти, ўзаро мусобақалашмоқдалар. Бу дўстлик кундан кунга мустаҳкамланмоқда ва у оға-ини халқлар ҳамкорлиги, халқ хўжалик ҳамда маданий қурилишнинг барча жабҳаларида ажойиб мевалар бермоқда.

Тошкент области ва Хасково округи қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг амалий алоқалари тобора кенгайиб боряпти. Болгария ва Ўзбекистон деҳқонлари бир-бирлари ўртасида жуда кўп нарсаларни баҳам кўришлари мумкин. Улар олдиларига қўйилган вазифаларни шараф билан бажара бориб, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқдалар, унинг таннархини камайтиришяпти, деҳқончилик маданиятини юксалтиришмоқда. Бир хил географик параллелга жойлашган Тошкент области ва Хасково округи қишлоқ хўжалиги учун муштарак хусусиятлар жуда кўп. Бугун Тошкент область газеталари учун махсус тайёрланган «Хасковска трибуна» газетаси қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири С. Черкезовнинг мақоласини беряпмиз.

Бундан уч йил муқаддам Хасково округида дастлабки аграр-саноат комплекслари вужудга келтирилган эди. Бу билан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини юксак механизация ва илғор технология асосида марказлаштириш ҳамда ихтисослаштириш ишларининг биринчи босқичи бошланди. Ҳозир округдаги ҳайдаладиган 150 минг гектарга яқин майдонда 7 та аграр-саноат комплекси ташкил этилган. Бу комплексларга умумий аҳолиси 135 минг кишидан кўпроқ бўлган 189 қишлоқ бирлашган.

Олтинчи беш йилликнинг ўтган икки йили натижалари партиянинг қишлоқ хўжалик соҳасида олиб бораётган йўли, — Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети апрель (1970 йил) Пленуми қарорларининг тўғрилигини яна бир бор тасдиқлади. Мамлакат қишлоқ хўжалигини саноат асосида марказлаштириш ва ривожлантириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар яхши самара берици исбот этилди. Округ қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Болгария Коммунистик Партияси X съезди, БКП Марказий Комитети апрель Пленуми ҳамда БКП Хасково округ комитети пленуми қарорларини амалга ошира бориб, ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Ўтган йили олдинги йилдагига қараганда 31 миллион левли кўп қишлоқ хўжалик маҳсулоти олинди. Ўтган йили етиштирилган қишлоқ хўжалик маҳсулотининг умумий ҳажми 178 миллион левни ташкил этди. Бу қарши планда 1975 йилда эришилиши назарда тутилган даражадан тахминан 6 миллион левли кўпдир.

Ўтган йили давлатга 32 минг тоннадан кўпроқ дон, 4 минг тоннадан кўпроқ тамаки, минг тоннадан ортиқ пахта ва бошқа маҳсулотлар сотилди. Округ барча кўрсаткичлар бўйича давлат олдидаги ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажарди. Ўтган йили пахта ва тамакидан энг юқори ҳосил етиштирилди. Ҳар гектар ердан 3374 килограммдан буғдой, 3313 килограммдан арпа ва 4707 килограммдан маккажўхори ҳосили олинди. Илгари бирор йилда ҳам бундай натижага эришилмаган эди. 1966—1969 йилларда ҳар гектар майдондан олинган буғдой ҳосили ҳар йили ўрта ҳисобда 2 минг 2 килограммга тенг бўлган эди. «Безостая—1», «Ранняя—12», «Кавказ» ва «Аврора» каби серҳосил совет дон навларини кенг жорий қилиш туфайли буғдой етиштириш кескин кўпайди.

Мамлакат деҳқонларининг социалистик мусобақасида Хасково округидаги «Меричлери» «Димитровград» ва «Добрич» қишлоқ хўжалик кооператорларининг аъзолари ғолиб чиқдилар. Улар Болгарияда пахтадан энг юқори ҳосил етиштирдилар. «Меричлери» қишлоқ хўжалик кооперативи аъзолари суғориладиган 620 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 20,1 центнердан пахта ҳосили йиғиб олдилар. Бизнинг механизаторларимиз совет пахтакорларининг ва аввало, Тошкент области пахтакорларининг бой тажрибасидан фойдаланиб, ўтган йили совет пахта териш машиналари билан 1971 йилдагига қараганда икки баравар кўп пахтани териб олдилар.

ДЎСТЛИК АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Янгидан тузилган 50 та комплекс механизациялашган бригадалар ва звенолар округда етиштирилаётган тамакининг 20 процентидан ортиқроғини бермоқда. Тамакичиликда илғор технология ва меҳнатни илмий уюштириш жорий қилинмоқда. Меҳнатни, ишлаб чиқаришни ва бошқарувни илмий уюштириш бўйича муассасаларнинг округ дирекцияси ҳозирги вақтда округнинг ягона тамакичилик хўжалигини яратиш лойиҳасини ишлаб чиқмоқда.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини марказлаштириш ва ихтисослаштириш барча экинлар ҳосилдорлигини оширибгина қолмай, шу билан бирга деҳқончиликдан олинадиган ҳар бир маҳсулот бирлиги учун харажатларни камайтиришга олиб келади. Ҳозир округда дон экинлари етиштирувчи комплекс механизациялашган бригадалар тузилган. Бу бригадаларнинг минг гектардан ортиқроқ ери бор. Масалан, Хасковонинг Болярово кварталидан Анастас Кристев бошчилигидаги бригада 3 та қишлоқ ерни бирлаштирган ва буғдой, арпа ҳамда маккажўхори экилган барча майдонларга хизмат қилмоқда.

«Марица» аграр-саноат комплексида ҳам меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг янги формасига ўтишди. Илгари мавжуд бўлган деҳқончилик кооперативлари ўрнига тармоқ корхоналари ташкил этилди. Сут чорвачилиги, ғаллачилик, пахтачилик корхоналари, агрохимия маркази, техника ремонти ва унга хизмат кўрсатиш корхоналари, омбор хўжаликлари ва бошқалар шулар жумласидандир. «Хасково-шимол» аграр-саноат комплексида ҳам агрохимия маркази, ремонт корхонаси ва қурилиш бўлинмаси тузилган. Қолган аграр-саноат комплексларида меҳнат ва ишлаб чиқаришни янгича ташкил этишга ўтиш учун тайёргарлик ишлари амалга оширилди. Ҳамма жойда машина паркларининг қурилиши бу йўлдаги дастлабки қадамлардан бири бўлди.

Чорвачиликда ҳам катта ўзгаришлар бўлмоқда. Хасково шаҳри яқинида кооперативлараро паррандачилик комбинати ишлаб турибди. Бу комбинат ўтган йили 1500 тоннага яқин парранда гўшти сотди. Паррандачилик комбинати ҳамон қурилмоқда. Қурилиш тугагач, беш йилликнинг охирига бориб у мамлакатга 4 минг тонна гўшт етказиб берадиган бўлади. «Харманли» аграр-саноат комплексида кооперативлараро чўчқачилик комбинати қад кўтармоқда. У ҳар йили 30 минг бош чўчқани бўрдоқига боқишга мўлжалланган бўлиб, 1974 йилда ишга тушади. Аграр-саноат комплексларида чорвачилик бўйича ички ихтисослаштириш поёнига етмоқда. Деярли барча аграр-саноат комплекслари йирик шохли қора моллар фермалари қуришмоқда. 2 минг бошдан ортиқ қўй боқишга мўлжалланган комплекслар қурилиши назарда тутилган. Яқин келажакда Хасковода биоконцентрат ем аралашмаси ишлаб чиқарувчи йирик замонавий завод фойдаланишга топширилади. Бу корхона округидаги барча чорвани тўйимли ем билан таъминлаб туради.

Округ қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эришилган ютуқларни ҳисобга олиб, яқинда БКП Марказий Комитетига ваъда-рапорт қабул қилдилар. Бу ваъда-рапортда олтинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили давлат планини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича 101,6 процент бажариш, пландагидан ташқари давлатга 133 минг литр сут, 10 минг тоннага яқин дон, 435 тонна тамаки ва 400 тонна пахта хомашёси топширишга аҳд қилдилар. «Изворово», «Добрич», ва «Криво поле» кооператив хўжаликлари аъзолари округнинг барча деҳқонларига мурожаат қилиб, уларни тамаки етиштириш бўйича беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга даъват этдилар. Агар дон етиштиришнинг ўтган йилдаги суръати давом этадиган бўлса, округ бу экин бўйича беш йиллик планини бемалол тўрт йилда бажара олади.

Хасково округининг кооператорлари кўкламнинг дастлабки кунларидан бошлаб зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар ва белгиланган мақсадга эришиш учун ҳормай-толмай курашадилар.

С. ЧЕРКЕЗОВ,
«Хасковска трибуна» газетаси қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚЛАРИ ТЎПЛАМИ ҲИНДИСТОН ХАЛҚЛАРИ ТИЛЛАРИДА НАШР ЭТИЛДИ

ДЕҲЛИ, 16 май (ТАСС). Ҳиндистоннинг прогрессив «Пиплз Паблишинг Хауз» нашриёти КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолалари тўпламини кўп нусхада босиб чиқарди.

Тўпламнинг нашр этилиши, деди нашриёт директори, Ҳиндистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Х. К. Вьяс, Л. И. Брежневга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти берилганлигига бағишланади. Ҳиндистон жамоатчилиги, мамлакатнинг барча демократик кучлари ленинча ташқи сиёсатни мустаҳкам амалга оширишга ва халқлар ўртасида ўзаро ишончга эришиш, бутун дунёда мустаҳкам тинчликни таъминлаш йўлида амалий тадбирларни амалга оширишда шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежнев қўшган катта ҳиссани юқори баҳоламоқдалар.

Тўплам ҳинд, урду ва инглиз тилларида нашр этилди. Ҳозир тўпламни бенгал, тамили, телугу, малайялам ва Ҳиндистоннинг бошқа асосий тилларига таржима қилишга тайёргарлик тугай деб қолди.

КАМБОДЖАДАГИ АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 17 май. (ТАСС). Мамлакатнинг кўпгина районларида Камбоджа ватанпарварлари билан Пномпень қўшинлари ўртасида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Ўтган кунлар мобайнида Пномпендан 130 километр шарқи шимолдаги Тонлебет шаҳри атрофида ғоят шиддатли тўқнашувлар бўлди. Шаҳар остоналаридаги позицияларни қўлга олган Пномпень қўшинларининг бўлинмалари ватанпарварларнинг ҳамласига бардош беролмай, бу позицияларнинг баъзиларидан чиқиб кетишга мажбур бўлдилар. Улар катта талофат кўргач, чекиндилар.

Камбоджа пойтахти ҳам ҳануз қамал ичида. Бугун кечаси шаҳардан 4 километр нарида ватанпарварларнинг артиллерия ўти билан душманнинг мустаҳкамланган бир неча пункти яксон қилинди.

Озодлик кучлари мамлакатдаги энг муҳим алоқа йўлларининг ҳаммасини, шу жумладан Меконг дарёсини назорат қилиб турибди.

Пномпень маъмурлари Америка авиациясининг ёрдами билан пойтахтни ана шу дарё орқали керакли нарсалар билан таъминлаш учун уриниб кўрмоқдалар.

Америка авиацияси Камбоджа территориясини қаттиқ бомбардимон қилишни давом эттирмоқда. Ўтган кунларда Меконг соҳилидаги районлар, шунингдек, вилоят маркази Токео атроф теварагидаги жойлар қаттиқ бомбардимон қилинди.

ХАНОЙ, 17 май. (ТАСС). Кхмер информация агентлиги Камбоджада апрель ойида бўлиб ўтган жангларнинг якунларини шарҳлаб, қуйидагиларни билдиради. Озодлик кучлари апрель ойида душманнинг 10.500 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар, мустаҳкамланган етмишдан ортиқ кўприкни қўлга олдилар ва талайгина территорияни озод қилдилар. Жанг вақтида 3 самолёт уриб туширилди, 23 кўприк портлатилди, 130 ҳарбий автомашина қўлга олинди ёки яксон қилинди. Кўпдан-кўп қурол-яроқ, ўқдори ва бошқа ҳарбий анжомлар ватанпарварлар қўлига ўтди.

БАНГЛАДЕШДА АМНИСТИЯ

ДАККА, 17 май. (ТАСС). Бангладеш республикаси ҳукумати мамлакат, мустақиллиги учун кураш олиб борилган вақтда оккупацион қўшинлар билан ҳамкорликда айбланган бенгалиялик 20 минг кишига амнистия берилишини эълон қилди. Амнистия ҳеч қандай жиноий ёки жиддий сиёсий жиноятларга аралашмаган кишиларгагина таалуқли. Амнистия оккупацион маъмурлар фойдасига пропаганда олиб борган, шунингдек маъмурий лавозимларни эгаллаган ҳамда ҳарбийлаштирилган полициячилар группасига кирган, оккупацион маъмурларга кўмаклашган шахсларга берилмайди.

МУЗОКАРАЛАР БОШЛАНДИ

ПАРИЖ, 17 май. (ТАСС). Париж яқинидаги Сен-Ном-Ла-бретеш шаҳрида Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг вакили Ле Дик Тхо билан АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси Г. Киссинжер ўртасида музокаралар бошланди. Музокаралардан кузатилган мақсад Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битимининг бажарилишига таалуқли масалаларни кўриб чиқишдан иборат.

КУРАШ КУНИ

РИМ, 17 май. (ТАСС). Италия тўқимачилик ва тикувчилик саноатининг 800 минг ишчиси бугун ўз ҳуқуқлари учун умуммиллий кураш куни ўтказдилар. Улар корхона эгаларидан янги меҳнат шартномаси тузилишини талаб қилдилар. Милан, Биелл, Виченц, Болонье, Пескар ва бошқа кўплаб шаҳарларда саноатнинг шу соҳалари ишчи ва хизматчиларининг оммавий намойишлари бўлиб ўтди. Намойишларда улар билан бирга уйда ишловчи 300 минг тўқимачи ҳам қатнашди.

Америка авиацияси Камбоджа пойтахти ва унга яқин жойларни кучли бомбардимон қилмоқда. Унда АҚШнинг Таиланддаги ҳарбий ҳаво базасидаги «В-52» оғир бомбардимончи самолетлар иштирок этмоқда.

Кейстон—ТАСС фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МУЗЕЙИ

Тошкентда яна бир илмий ва маданий муассаса ташкил этилди. Республика санитария маорифи уйи биносида Ўзбекистон соғлиқни сақлаш музейи очилди. Музей бўлимларига қўйилган 14 минг экспонат республикада соғлиқни сақлаш ишлари соҳасида босиб ўтилган катта йўл тўғрисида ҳикоя қилади.

Музейнинг асосий бўлимлари Ўзбекистонда Совет ҳокимияти йилларида соғлиқни сақлаш ишларининг ривожланишига бағишланган. Музейдаги ҳужжатлар Совет давлати ташкил топган биринчи кунларданоқ халқнинг сиҳат-саломатлиги тўғрисида қандай ғамхўрлик қилганлигини исботлайди. 1920 йилда В. И. Лениннинг шахсан кўрсатмасига мувофиқ марказдан Тошкентга олимларнинг катта бир группаси келди.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишларининг аҳволига доир экспозиция мислсиз катта муваффақиятларга эришилганлигини яққол кўрсатиб турибди. Ана шу муваффақиятларни қўлга киритиш учун революциядан кейинги унутилмас йилларда замин тайёрланган эди. Революциядан илгари ҳозирги Ўзбекистон территориясида атиги 102 врач бор эди.

Музейда ташкил этилган кино зали, лекторийлар ва кутубхона совет мамлакатида соғлиқни сақлаш соҳасида эришилган муваффақиятларни кўнгилдагидек тарғиб этишга, медицина билимлари асосларини аҳоли ўртасида кенг ёйишга ёрдам беради.

Музейни тантанали очиш маросимида СССР Соғлиқни сақлаш министри Б. В. Петровский қатнашди.

(ЎзТАГ).

ҒЎЗА ДЕҲҚОН МЕҲРИГА ҚОНСИН

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР: * ЧОПИҚ ТРАКТОРЛАРИ ТЎЛА ВА ЮҚОРИ УНУМ БИЛАН ИШЛАСИН * БЕГОНА ЎТНИ ЙЎҚОТАЙЛИК. * ҒЎЗАНИ КЕЧА—КУНДУЗ СИФАТЛИ СУҒОРАЙЛИК. * ЭКИННИ ХАШАРОТГА ОЛДИРМАЙЛИК. * ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРГА ЯРАША МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК. * ДАЛАДА ИШЛАЁТГАНЛАРГА ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК!

ҒЎЗАНИ СУҒОРИШ ҚАНДАЙ ТАШКИЛ ҚИЛИНМОҚДА

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИДАГИ „КОММУНИЗМ" КОЛХОЗИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Катта ўзбек тракти бўйлаб Тошкентдан Сирдарё сари йўл олган киши мевазор боғларни, катта йўлнинг икки томонида ястаниб ётган пахтазорларни, беда ва сабзавот майдонларини, узумзорларни кўриб боради. Сой ва адирларни ана шундай яшнатаётган кишиларнинг меҳнатига, уларнинг халқ фаровонлиги йўлида қилаётган ишларига таҳсинлар ўқийди.

Баҳор ёғингарчиликлари тугаб, далалар яна ҳам яшнаб кетди. Бедапояларда механизмлар овози гурилламоқда. Сенаж бостираётган бу азаматлар қиш ғамида, қаттиқ совуқли кунларда чорва молларини тўйдириб боқиш ҳақида шу кунларда ўйламоқдалар. Бедазорлардан ўтиб, пахтазорларга дуч келганда деҳқон меҳнатининг ажойиб натижаси кўзингизни қувонтиради. Пайкаллар атрофи, ҳатто дарахтлар таги чопиб-тарашланган. Увот чеккасигача етиб келган ғўза қаторларида мурғак экин қуёш нурини эмиб, кун сайин яшнаётгандек. Тик адирлардан оқиб келаётган ғўза қаторларидаги сув далаларга ташлаб қўйилган кумуш камардек товланади. Эгатлар чеккаси ҳали сув ўтмаёқ қўнғир тусга кириб бормоқда. Қаторларга сув шунчалик усталик билан таралганки, гўё улар оқмаяпти, биллур дона бўлиб олдинга думалаб боряпти. Бошини қийиқчаси билан танғиб олган, яктаги енгини тирсагидан юқоригача шимарган, сувчи эгатларни бирма-бир кўздан кечириб юрибди. У баъзан энгашиб, эгат бошига илиниб қолган хас-чўпларни бармоқлари билан суриб юборди. Сув яна ўрмалай кетади. Уни кечаси ҳам, кундузи ҳам шу қиёфада кўриш мумкин. У сувни эгатларда қандай оқаётганини кузатибгина қолмайди, шу сув картанинг юқори қисмидаги ғўзага қандай сингмоқда, пайкал ўртасидаги ғўза қандай сув ичаяпти, этакдаги ғўзани сув эзиб қўймадимикин, деб ўйлайди, қайғуради.

Колхозда бунақа сувчилар жуда кўп. Шунинг учун ҳам катта йўлдан ўтаётган йўловчилар баъзан уларнинг моҳирлик билан тик адирларга тараган сувларининг жилваланиб оқишини кўриб бирдан тўхтаб томоша қиладилар. Сувчилик касбини қадрига етган одамларгина шундай қилаолади деб гапириб қўядилар.

Гап сувчилар тўғрисида бораётганда колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Маҳмуд Исматов шундай деди:

— Сувчи ҳосилнинг дояси. Қаердаки сувчининг қадр-қиммати юқори қўйилса, у ҳосил отаси механизатор билан бир хил эътиборда бўлса, ҳеч тортинмай айтиш мумкин, ўша ерда пахта хирмони катта бўлаверади.

Биз колхоз сувчилари ва уларнинг ишлари ҳақида батафсил ёзишдан олдин кейинги уч йилда колхозда эришилган натижалар ҳақида қисқача гапириб ўтмоқчимиз. Колхоз кўптармоқли бўлиб асосий соҳа пахтачилик ҳисобланади. Бу ерда 830 гектар ерда «оқ олтин» етиштирилмоқда. Бу майдон 14 та звенога бўлинган. Звеноларнинг ер майдони 40—50 гектарни ташкил этади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мадаминжон Мараимов, Мажид Серикбоев, Турсун Нўрхўжаев, Турсунбой Эрматов, Туроб Ғуломов, Раҳмат Аҳмедов, Зокир Тўйчиев ва бошқалар бошлиқ бригада ва звеноларда ҳосилдорлик 42—43, 45—50 центнерни ташкил этмоқдаки, бу пахтакорлар, механизаторлар, сувчиларнинг ўз касбларига ҳурмат билан қараётганликларини, уни улуғлаётганликларини кўрсатади.

Колхоз 1970 йилда гектаридан 35 центнердан, 1971 йилда 42,5 центнердан, бултур э ҳар гектар ердан 43,7 центнердан пахта топшириб, областимизда биринчи ўринни эгаллади. Ҳосилдорлиднинг бу даражада юқори лишида сувчиларнинг моҳирлик билан ишлаганлиги алоҳида қайд қилинади.

Колхозда ғўзани суғориш соҳасида катта тажриба орттирилган. Бунда рельефи ҳар хил бўлган майдонларда ғўзани суғориш техникасига алоҳида эътибор беришган. Сувчилар катта-катта участкаларда ишлайдилар. Ҳар бир сувчига маълум карталар биркитиб қўйилган. Уларга ёрдамчилар қўмаклашади. Суғориш ишлари кеча-кундуз олиб борилади. Асосан тунги суғоришга алоҳида эътибор берилади. Суғориш трактор ишлари билан боғлаб ўтказилади. Механизаторлар билан сувчилар ҳаммавақт мустаҳкам алоқадалар.

Колхоз ерларининг тупроғи ҳамма жойда ҳам бир хил эмас. Ҳосилдорлиги, паст-баландлиги билан бир-бирларидан кескин фарқ қилади. Шундай ерлар ҳам борки, тик тепаларга ўхшайди. Ана шундай жойларда сувнинг ерни ялаб кетмаслиги учун ғоят моҳирлик билан ишлаши талаб этилади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шундай пайкалларда ишлашни кўпйиллик тажрибага эга бўлган уста сувчиларга топширадилар. **Улар бир туп ғўзанинг ҳам таги ювилмаслиги, ҳар туп экин қониб сув ичиши учун ҳаракат қиладилар. Сувчилар меҳнатига ҳақ тўлашнинг юқори поғонага қўйилганлиги ва уларга моддий, маънавий шароит яратиб берилганлиги учун ҳам сувчилар ўз вазифаларини сидқидилдан бажармоқдалар.**

Звеноларга уста сувчилар бириктиб қўйилган. Шу билан бирга ернинг катта-кичиклигига қараб улар ёнида икки-уч сувчи ҳам ишлайди. Сувчилар ўзларининг шогирдларига ҳам эгалар.

Колхозда шундай қилинаётганлиги ғоятда ибратлидир. Чунки кейинги вақтларда ғўзани суғориш ишига айрим колхозларда ёшлар кам жалб этилмоқда. Кекса сувчилар пенсияга чиқиб кетиб, ўз тажрибаларини ёшларга ўргатолмаяптилар. «Коммунизм» колхози правлениеси эса эртаги кун тўғрисида жуда тўғри ўйлаб иш юритмоқда.

Сувчининг иши ҳар куни звено бошлиғи томонидан кузатиб турилади. Агар бирор қатордаги ғўза яхши сувга қонмай қолса ёки пайкал этаги кўллатиб юборилса, сувчининг иши қабул қилинмайди. Назоратнинг бу хилда қўйилиши, сувчида ўз ишига бўлган масъулиятни янада оширмоқдаки, шунинг учун ҳам колхозда фаслнинг бирор даврида суғориш қоидаси бузилганлиғини кўрмайсиз.

Тунги суғориш ишлари ҳам қаттиқ кузатиб борилади. Колхоз правлениеси, партбюро, агросовет аъзоларидан иборат назоратчилар кечалари юриб ғўзалар қандай суғорилаётганлигини текширадилар.

Колхозда Ўрин Файзиев, Қовунбой Холматов, Орзибой Қурбонов, Нурмат Тўлаганов каби уста сувчиларнинг номи ҳурмат билан тилга олинади. Ҳосилдорликнинг йил сайин ошиб бораётганлигида ана шу моҳир сувчиларнинг ҳиссаси ғоят катта.

Бу ерда чигит экиб бўлиниши биланоқ дарҳол эгат олинади. Иложи бор далаларда ғўзалар ўқариқ олинмай доимий ариқлардан келган сув билан тўғридан-тўғри суғорилаверади. Зарур бўлган далаларда эса кўндалангига ўқариқлар олинади. Уста сувчилар эгат олинаётганлигини ўзлари кузатиб турадилар. Улар механизаторлар билан бамаслаҳат иш олиб бориб, сув равон оқадиган томонларни танлайдилар. Бунда далаларнинг паст-баландлиги, сувнинг қай даража сингишига айниқса эътибор берилади.

Ернинг рельефи ва сув сингиши эътиборга олинган ҳолда ўқариқлар ораси 150—200—250 метрни ташкил этади. Бу сувчиларнинг меҳнат унумдорлигини оширишда катта роль ўйнамоқда. Шу билан бирга бурилишлар кам бўлганлиги учун чопиқ тракторлари юқори унум билан ишламоқда ва трактор ғилдиракларидан ғўзаларнинг нобуд бўлиши кескин камаймоқда. Ўқариқларнинг кам бўлганлиги сувчиларнинг ишларини бирмунча енгиллаштирмоқда ва энг муҳими экин ўстириладиган майдонларни 10 процентгача кўпайтириш имкониятини бермоқда.

Сувчилар ерларда бегона ўтларнинг кўпайиб кетмаслигини назарда тутиб суғориш пайтида чимлардан кейинги вақтларда мутлақо фойдаланмаяптилар. Бунинг ўрнига минерал ўғит қоплари ва сув ўтказмайдиган қоғозлар ишлатилаётир.

Уста сувчи Ўрин Файзиев шундай дейди:

— Айрим сувчилар эгатларга сувни кўп миқдорда тарайдилар. Бу билан улар тезроқ нормани бажарай деб ўйлайдилар. Бундай қилиш биринчидан, тупроқни ювиб кетиб ғўза илдизларини очиб юборади. Демак, гектарда мўлжалдаги кўчат бўлмай қолади. Иккинчидан, ғўза сувга яхши қонмай ҳосил юқори бўлмайди. Бу билан колхозга катта зарар келади, сувчининг ўзи ҳам кам даромад олади. Мен ўйлайман, ишга бу хилда муносабатда бўлиш виждондан эмас.

Ўрин Файзиев ўз тажрибасини ёш сувчиларга қунт билан ўргатмоқда. Сувчилар белгиланган нормани бажариш билан бирга ўз ишларини сифатли адо этмоқдалар.

Мўл ҳосил етиштиришни таъминлашга ўз ҳиссасини қўшаётган сувчилар пул ва қимматбаҳо буюмлар билан рағбатлантириладилар. Колхозда 27 сувчи уста сувчи деган фахрий номни олишга сазовор бўлган. Ана шу номга эга бўлган сувчиларнинг меҳнат ҳақига 20 процент пул қўшиб берилади. Колхознинг 6 сувчиси орден ва медаллар билан мукофотланди. Беш сувчига колхоз правлениеси автомашина ажратди. Жуда кўп сувчилар мотоцикл ва қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланганлар.

Колхозда сувчиларнинг ойлик маоши механизаторларнинг ойлик маоши даражасида бўлмоқда. Масалан 1972 йилда механизаторларнинг ойлик маоши ўртача 173 сўмни, йиллик даромадлари эса 2080 сўмни ташкил этган бўлса, сувчиларнинг ойлик маоши сувчиликдан бошқа соҳалардан келган даромадни ҳам қўшиб ҳисоблаганда 197 сўмни, йиллик даромадлари эса 2365 сўмни ташкил этди. Колхозда сувчиларнинг меҳнатига ана шундай муносабатда бўлинаётганлиги, уларни янада зўр ғайрат билан меҳнат қилишга, суғориш ишларинң сифатли бажарилишини таъминлашга руҳлантирмоқда.

Колхозда 55 сувчи бор. Шулардан 20 киши ўн беш-йигирма беш йиллик иш стажига эга. Йигирма тўрт сувчи эса бу касбни ўн-ўнбеш йилдан бери сидқидилдан бажариб келмоқда. Турсун Ҳожиматов, Қодир Пўлатов, Норхўжа Исахўжаев, Азиз Мараимов, Маҳмуд Юнусов каби сувчилар кўпчилик ўртасида ҳурмат-иззатга сазовор бўлган сувчилрардир.

Хўжаликда сувчиларнинг иш ҳақи улар ишлаётган звенода ҳосилнинг қай даражадалиги билан баҳоланади. Масалан, Норхўжа Улхўжаев звеносида бултур гектаридан 33,8 центнердан пахта олинди. Шу звенонинг сувчиси А. Қозоқбоевнинг ойлик маоши 132 сўмданга тўғри келди. Деҳқонбой Бегматов звеносида ҳосилдорлик 50,6 центнерга етказилди. Звено сувчиси Азиз Мараимовнинг ойлик маоши эса 228 сўмданга тўғри келди. У йил охирида қўшимча даромад қўшиб ҳисоблаганда 2739 сўм пул ишлашга эришди. Колхоз правлениеси сувчилар ишига ана шундай муносабатда бўлмоқда. Пахта ҳосилини оширишга катта ҳисса қўшдингми, даромад ҳам шунга яраша катта бўлади, деган йўл тутилмоқда.

Тажрибали сувчилар юқорида айтилганидек сувни эгатларга ернинг тузилишига қараб маълум миқдорда тарайдилар. Унча тик бўлмаган далаларга эгатлар узунлиги 100—120 метр қилиб олинади ва даставвал сув бирмунча кўп миқдорда яъни секундига 0,4—0,6 литр миқдорида қўйилади. Кейин бу сув аста камайтирилаборилади. Сув шундай қўйиладики, у картанинг охирига етиши билан дала бир хилда намланган ва ғўзалар қониб сув ичган бўлади.

Колхоз ерлари сувни тез сингдирмайдиган тупроқли зонага киради. Бу сувчилардан янада усталик билан ишлашни талаб этади.

Колхозда чопиқ ва культивация ишлари суғориш ишлари билан мослаб олиб борилмоқда. Сувчилар ишни шундай ташкил қилмоқдаларки, далалар сувдан чиқарилгач, бир вақтнинг ўзида культивация ёки чопиққа етилмоқда. Культивация белгиланган чуқурликда ўтказилаётгани учун сув тупроққа яхши сингмоқда.

Сувчилар ғўзани қачон суғориш кераклигини жуда яхши биладилар. Улар буни ғўза япроқларининг қандай тусга кириши, гуллаган пайтда гулларининг юқори бўғинлардан чиқарганлиги билан ажратадилар.

Колхозда кундузги пайтда, бир гектар ерни, 0,75 гектар ерни тунда суғорган сувчига 6 сўм тўланади. Суғориш қизғин тус олган пайтларда сувчилар бепул овқатлантирилади. Бош сувчилар эса оддий сувчиларга қараганда 20 процент қўшимча ҳақ оладилар.

Колхозда пахтачилик агротехникасининг барча қоидаларига тўла амал қилинаётгани, айниқса ер шароити ҳисобга олинган ҳолда ғўзани суғориш ишлари пухта ташкил этилаётганлиги, сувчилар меҳнатига ҳақ тўлаш, уларни маънавий жиҳатдан рағбатлантириш намунали йўлга қўйилаётгани учун ҳам бу хўжаликда пахтачилик тобора ривожланмоқда.

Колхоз партия ташкилоти сувчилар ўртасида социалистик мусобақани кенг оммалаштирмоқда. Бунда улар илғорлар тажрибасини бошқаларга ўргатишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Пешқадам сувчилар ҳар ўн кунда мукофотланиб туради ва бу мукофот кўпчилик ўртасида тантанали суратда тақдим этилади. Колхознинг ҳар бир аъзоси, шу жумладан сувчилар ҳам ўз зиммаларига шахсий мажбуриятлар олганлар. Улар мусобақада ғолиб чиқиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Нормасини ошириб бажараётган ва ишнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бераётган сувчиларнинг иши деворий газеталарда, «жанговар варақа»ларда ёритилаётгани, агитаторлар томонидан кўпчилик ўртасида сўзлаб берилаётгани учун бошқалар ҳам бунга эргашиб, колхоз бўйича ғўзани суғоришда яхши натижаларга эришилмоқда.

Колхозда шу кунларда ернинг хусусиятига қараб ғўзаларни суғориш бошлаб юборилди. Сувчилар ҳар туп ғўзани оби-ҳаётга қондириш, уларни қалб қўри билан ривожлантириш, бу билан мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш учун курашмоқдалар.

Биз ғўзани суғориш ишларини ҳамма вақт пухта ташкил этамиз, сувчиларга ғамхўрликни янада кучайтирамиз, май ойида асосий майдонларда ғўзаларни тўла шонага киритиб олиш тадбирларини кўрамиз.

Ушбу материал колхозчиларнинг умумий мажлисида кўриб чиқилиб, қабул қилинган.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА ДАЛАЛАРИДА

ТЎЙТЕПА. «Партия XX[...] съезди» колхозининг С. Йўлд[о]шев бошлиқ бригадасида ғў[за] парвариши кун сайин к[у]чайтирилмоқда. Бригада аъз[о]лари бу йил 75 гектар ерни[нг] ҳар гектаридан 40 центнерда[н] «оқ олтин» етиштириш учу[н] курашмоқдалар. Ғўза қат[ор] ораларига ишлов беришда м[е]ханизатор С. Ғойипов ва М. Аҳмедовлар катта ғайрат била[н] ишлашяпти. Суратда: бригад[а] бошлиғи С. Йўлдошев.

А. МАЛЬЦЕВ фотоси.

МЎЛ ҲОСИЛГА ПОЙДЕВОР

ТЎЙТЕПА. (Ўз мухбиримиздан). Айни баҳор кунларида далаларни кезиш, деҳқонларнинг яратувчилик меҳнати билан танишиш кишига завқ ва шавқ бахш этади. Бир томонда ғўзани жадал парвариш қилиб, мўл ҳосилга пухта замин яратаётган дала меҳнаткашларини кўриб уларга ҳавас қиласиз, иккинчи томонда ғўза қатор ораларини культивация қилаётган зарбдор техникаларнинг янгроқ овози қулоққа чалинади. Ҳозирги долзарб кунларда ишнинг кўзини билган азамат деҳқонлар навбаҳор фаслида амалга ошириладиган барча тадбирларни амалда қўлламоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли колхоз далалари. Пайкалларда гуруллаб ҳаракат қилаётган тракторлар, тер тўкиб ишлаётган деҳқонларни кўрамиз. Ҳар гектар ердан 40 центнердан баракали ҳосил йиғиб олишга бел боғлаган Аҳмад Турғунбоев бошлиқ бригада аъзолари хўжаликда биринчи бўлиб, ғўзани дастлабки культивациядан чиқарадилар, айни кунларда иккинчи парвариш давом эттирилмоқда. Ғўза яганаси ниҳоясига етай деб қолди. Юқори ҳосил олиш учун кураш ҳаракатига қўшилган Ҳотам Шодиев, Пардабой Суттибоев бошлиқ бригада деҳқонлари ҳам ғўзани авайлаб парвариш қилишмоқда.

— Юқори ҳосил олиш учун қандай тадбирлар кўрилмоқда? Шу савол билан колхоз раиси Холтурсун Пўлатовга мурожаат қилдик.

— Мўл ҳосил олиш ўз-ўзидан бўлмайди, — дейди раис.— Биринчи навбатда тўла гектарлар ҳосил қилиш учун кураш олиб бордик. Сув танқислигидан қутулиш мақсадида Қоратош ариғи кенгайтирилди. 30 гектар қўриқ ерни ўзлаштириб экин майдонига қўшдик. 350 гектар ерга 90х20, 150 гектар ерга 60х25 схемасида тор қаторлаб чигит экиб, бир йўла барча майдонларга ўғит солинди. Эндиликда диққат-эътиборимизни ғўза парваришига қаратганмиз.

Қўшни Куйбишев номли, «Ленин йўли» колхозларида ҳам ғўза парвариши жадал суръатларда давом этмоқда. Бу хўжалик азаматлари янги марраларни кўзлаганлари ҳолда зўр иштиёқ билан меҳнат қилишмоқда. Ҳар туп ғўзанинг соғлом бўлишини таъминлаш, гектарларда белгиланган миқдорда тўлиқ кўчат етиштириш шу кунларда амалга ошириладиган агротехника тадбирларига боғлиқ. Май ҳосилга ҳосил қўшиш ва ишончли замин яратиладиган ой, шунинг учун деҳқонлар мавжуд техника воситаларидан, ишчи кучларидан самарали фойдаланишга интилмоқдалар.

Колхоздаги 1340 гектар майдоннинг деярли ҳаммасига тор қаторлаб «Тошкент» навли чигит экилган. Далаларда 225 та трактор ғўза қатор ораларини культивация қиляпти. 1000 гектардан кўпроқ майдондаги ғўза ягонадан чиқарилди.

Ўринбой Пардаев бошлиқ бригада ерлари қирга жойлашган. Бу бригада ғўзани эгат оралатиб суғориш бошлаб юборилди.

«Ленин йўли» колхозида ҳам баҳорги ишлар намунали олиб борилмоқда. Ғўза яганасида ҳар куни 400—500 киши қатнашяпти. Далаларда 41 та трактор ишлаб турибди.

Бу уч хўжаликнинг азамат деҳқонлари май ойи масъулиятли, мўл ҳосил учун пухта пойдевор яратиладиган ой эканини чуқур ҳис қилганлари ҳолда катта маҳорат кўрсатиб ишламоқдалар.

ЯНГИЙЎЛ. Юқори ҳосилли «Коммунизм» колхозида ғўзанинг иккинчи парвариши қизғин давом этмоқда. Темир Нурматов бошлиқ звено аъзолари ғўзаларни айниқса сифатли парвариш қиляптилар. Улар бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олганлар. Суратда: (чапда) ғўзаларни культивация қилиш пайти; (ўнгда) звено бошлиғи Темир Нурматов.

А. АБАЛЯН фотоси.

ПАРВАРИШНИ КУЧАЙТИРАМИЗ

Май ойи мўл ҳосилнинг тақдирини ҳал қиладиган, унга пухта замин яратиладиган ой. Тўла гектарлар шу ойда ҳосил қилинади, зарур миқдордаги кўчат сақлаб қолинади. Уста пахтакорлар бундай пайтларда зўр уюшқоқлик билан иш олиб боришади.

Биз Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз аъзолари сингари ғўзани парвариш қилиш бўйича май ойи тадбирларини белгилаб олдик. Бу йил 1660 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганмиз. Бу пландагидан 5 центнер кўпдир.

Пахта ҳосилдорлигини ошириш бўйича бир қатор тадбирлар белгиланган. 310 гектар ерга 90х20 схемасида кенг қаторлаб, қолган ерларга эса асосан 60х30 схемасида, «Тошкент—3» навли чигит экилди.

Бу йил кўп майдонга тор қаққаторлаб чигит экилгани, тракторлар фақат бир томонлама ишлаётгани сабабли ғўза культивациясини тезроқ ва сифатлироқ ўтказиш зарур. Шу кунларда тракторларга 27 та ишчи органи қўйиб, ғўза қатор оралари 40 сантиметр кенгликда ва 15 сантиметр чуқурликда культивация қилиняпти. Ҳозир далаларда 36 трактор ишламоқда, 460 киши ғўзани ягана қилишга жалб этилган. Биз май ойида ягонани сифатли тугаллаш, ғўзани 2 марта культивация қилиш, 1 марта озиқлантириш ва 1 марта суғориш тадбирларини белгилаб олдик. Ҳозир шу тадбирлар амалга ошириляпти. Ғўза яганаси тамом бўлди. Ғўзага ўғит солиш ва биринчи сув қўйишни бошлаб юбордик. Кўпчилик бригада аъзолари май ойи тадбирларини тўла ва ўз вақтида сифатли бажариш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Лекин бу ҳолат колхозимизда камчиликлар йўқ, ҳамма иш равон кетаяпти деган маънони билдирмайди. Бу йил тўла гектарлар ҳосил қилиш учун колхоз бўйича увотлар, карта ўрталаридаги йўллар, карта четларидаги дарахтзорлар ҳисобига 7 гектар ер қўшилди. Аммо айрим бригадаларимизда янги қўшилган ерларга чигит сифатсиз экилгани маълум бўлди. Натижада чигит бир текис ва тўлиқ униб чиқмади. Масалан, Т. Т. Акбаров, И. Рисбоев, Т. Мирзақуловлар бошлиқ бригадаларда худди шундай аҳвол юз берди.

Ғўза қатор ораларини сифатли культивация қилаётган механизаторларимиз кўплаб топилади. Улар тракторга зарур миқдорда иш органлари қўйиб ишламоқдалар. Бироқ, тракторчи Қурбон Жўраев шундай қилмаган. У аввало, тракторга зарур миқдорда иш органи қўймаган. Сўнгра мавжуд иш органларини нотўғри жойлаштирган.

Колхозимизда май ойи тадбирларини амалга ошириш учун шу хилда иш олиб бориляпти.

А. АБДУМЎМИНОВ,
Пискент районидаги Свердлов номли колхоз раиси.

Бугун — В. И. Ленин номидаги пионер ташкилоти ташкил топган кун

Бутун мамлакатимизда бўлгани каби областимиз мактабларининг пионерлари ҳам ўз байрамларини катта тараддуд билан кутиб олдилар. Аъло ўқиш ва жамоат ишларида актив қатнашиш шиори остида бошланган бу ҳаракатга Тошкентдаги Островский номли мактаб пионер ва ўқувчилари ҳам қўшилдилар. Суратда: тўртинчи синфда машғулот пайти.

Ж. ТЎРАЕВ фотоси.

ПИОНЕРЛАР МАРШДА

Пионерлар хонаси. Ранг-баранг стендларга назар ташлар экансиз пионер ва ўқувчиларнинг мамлакатимизнинг ярим асрлик тўйини қандай кутиб олишгани, иттифоқдош республикаларнинг ҳаёти ва экономикасига оид тўпланган бой материаллар, ҳамда бу йилги «Доим тайёр» марши бўйича амалга оширилган тадбирлар бутун борлиги билан кўз олдингизда намоён бўлади.

— Мактабимиз пионерлари «Доим тайёр» маршининг барча маршрутлари бўйича анчагина ишларни бажаришди, — дейди мактаб пионервожатийси Мунира Думанова.

— Маълумки, Бутуниттифоқ «Доим тайёр» маршига ўтган йили Артекда ўтказилган пионерлар слётида янги старт берилди. Ёш ленинчиларнинг бу юриши «Бугун кечагидан, эртага бутунгидан яхшироқ ўқиймиз ва ишлаймиз, ҳар бир отряд пионер учун, ҳар бир пионер отряд учун жавобгардир» деган шиори остида ўтмоқда. Маршнинг мазкур босқичига 1974 йили августида — комсомол ва пионер ташкилотига доҳиймиз В. И. Ленин номи берилганлигининг қутлуғ 50 йиллиги арафасида якун ясалади.

Ҳақиқатан мактаб пионерлари маршнинг барча маршрутлари бўйлаб дадил қадам ташламоқдалар. Пионерлар аъло баҳоларга ўқиш билан бирга жамоат ишларида ҳам актив иштирок этмоқдалар. «СССР менинг Ватаним», «Юлдузча», «Кучлилар, довюраклар, чаққонлар» маршрутлари айниқса қизиқарли ўтди. Ўқувчилар ГТО комплексининг янги нормативларини уюшқоқлик билан топширмоқдалар, спорт мусобақаларида актив иштирок этмоқдалар.

«Гўзаллик оламида», «Тинчлик — бирдамлик» маршрутлари бўйича ҳам қизғин ишлар олиб бормоқдалар. Ҳозир мактабда 3—4 синф ўқувчиларидан ташкил топган «Гунафша» бадиий ҳаваскорлик тўгараги мавжуд. Ансамбль аъзолари кечаларда, йиғилишларда ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан барчанинг кўнглини хушнуд этиб келмоқдалар. Яқинда улар район бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг кўригида қатнашиб, муносиб тақдирланишди.

Ш. НУРУЛЛАЕВ,
Тошкентдаги 224-мактаб.

ЁШ ЛЕНИНЧИЛАР УЧУН

«Пионерлар саройи ўз жойида қоладими ёки бошқа ерга кўчадими?» деган саволни ўқувчилар ва ота-оналардан эшитиш мумкин. Дарвоқе, В. И. Ленин номли республика пионер ва ўқувчилар саройи биносининг «тақдири» кўпчиликни қизиқтираётир.

Хўш, унинг ҳозирги биноси сақланиб қоладими, йўқми? Сарой учун янги бино қуриш кўзда тутилганми? Хуллас, саройнинг истиқболи қандай?

Буларга жавоб олиш мақсадида шу даргоҳда бўлдик. Бу хил саволларнинг туғилишида жон бор экан.

Пионер ва ўқувчиларнинг Ленин кўчасида жойлашган ҳозирги биноси қандай бўлса шундайлигича сақланиб қолади, деб жавоб қилишди саройдагилар. Аммо, болалар маскани келгусида ўз адресини ўзгартиради. Сарой янги жойга кўчиб ўтгач, эски бино болалар музейи бўлиб қолади.

Пойтахтнинг Навоий, Фурқат ва Ўзбекистон кўчалари кесишган майдонда яшил гулбоғ барпо этилишидан хабарингиз бордир. Худди шу зонада катта қурилиш олиб борилади. Бу—республика пионер ва ўқувчиларининг бўлғуси саройи комплексидир.

Янги маскан 25 гектарлик майдонни ишғол қилади. Қад кўтарадиган қурилишлар лойиҳаси «Ташгенплан»да тайёрлана бошланди. Архитектор ва инженерлар бўлажак бино лойиҳасининг биринчи ишчи чертёжини қўлдан чиқардилар.

Лойиҳа ва макетларда бинонинг гўзал архитектура ансамбли яққол кўзга ташланиб турибди. Ўқувчилар билан бу ерда олиб бориладиган ҳамма тадбирлар кўзда тутилган. Шунинг учун ҳам янги маскан эскисидан кўп имкониятлари билан фарқ қилади.

Бино комплекси уч қаватдан иборат бўлади. Ажратилган зонада болалар театри, ёзги эстрада майдони жойлашади. Бой адабиётга эга бўлган катта кутубхона болалар ихтиёрига бериб қўйилади. Спорт иншоотлари ишга тушади. Гулзорлар барпо этилади, ёш мичуринчилар учун алоҳида тажриба участкаси ажратилади, шинам боғ пионер ва ўқувчиларнинг дам олиш зонасига айланади.

Саройга Навоий кўчаси томонидан кирилади. Бош фасадга етмиш метр узунликдаги йўлкадан юриб борилади. Боғда сунъий кўл ҳам барпо этилади.

Асосий корпуснинг биринчи қаватида болалар турли амалий ишлар билан машғул бўладилар. Бунинг учун алоҳида фан кабинетлари, устахоналар ишлаб туради. Математика, физика, кимё ва биология кабинетлари кенг ва ёруғ хоналарда жойлашади. Жонли бурчаклар ҳам ёш табиатшунослар ихтиёрида бўлади.

Тажриба-синов ишлари ихтисослаштирилган эксперимент хоналарда олиб борилади. Дастгоҳлар зали эса бўлажак ёш ишчиларнинг машғулот жойига айланади.

Техника тўгаракларини айтмайсизми! Радиоҳаваскорлар, ёш конструкторлар машғулотлари асбоб-ускуналар, кўргазмали қуроллар билан тўла жиҳозланган кабинетларда ўтади.

Ёш астроном ва «космонавт»лар учун эса бинонинг деярли бутун иккинчи қавати ажратиб берилади. Кичик обсерватория ишлаб туради. Бу ерда оддий ер шаридан тортиб мураккаб телескопгача — ҳамма-ҳаммаси бўлади.

Учинчи қават хоналарида болалар қандай ишлар билан машғул бўладилар, деб сўрарсиз. Нафосат билан боғлиқ тўгараклар иш олиб боради бу ерда. Сураткашлик, фильм яратиш билан қизиқувчи ўғил-қизлар учун ҳам алоҳида тўгараклар очилади. Археология, саёҳат билан шуғулланиш истагини билдирган болаларни ҳам шу қаватда учратасиз.

Саройнинг янги масканида барча имкониятлар муҳайё қилинади. Пионерлар саройи—шаҳримиз чиройи бўлиб қолади. Ҳали кўриб турасиз, болалар даргоҳи ишга тушгач, у чиндан ҳам пойтахтимиздаги энг гўзал архитектура ансамблларидан бирига айланади.

А. АЛИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ АДАБИЁТИ КУНЛАРИ

Морис ПОЦХИШВИЛИ
Грузин шоири

ИШОНЧ

Дарёдай келар халқ офтоби билан
Офтоби туғ бўлиб очилган чечак.
Баҳоринг келмоқда шитоби билан,
Биласан, шодонсан бамисли гўдак.

Сиреннинг ёқимли тумани яна
Пуркайди тўлқинин Тбилиси томон.
Мтацминда кифтига осмон парвона,
Каптардай, айланар шафтоли осмон.

Буйракми ёрилди — отилди вулқон,
Шиддатли нур оқди кўчалар бўйлаб...
Ёшлигим йўлчиси эдинг ҳар қачон,
Жонимдан кечаман мен сени ўйлаб.

Руҳ чопар тонготар томон йўлингдан,
Лаббай дер сўзингга қалбим, бўл
амин,
Қуёш кутиб олар май ойин илдам,

Май ойин — ёниш ва қайнаш
байрамин.
Жаранглар офтоб ҳам бирга сен
билан,

Ёмғир томчисими, торми бўлар у, —
Бораман дарёдай халқнинг ортидан,
Қўшиламан ёшлик баҳрига мангу.
Гул қилиб, юлдузлар ёққум

йўлакай,
Денгизга қўшилиб, қуёшга тўлиб, —
Қўлимни силкитсам, сапчир юксакка
Шафтолиранг осмон нақ каптар бўлиб.

Миразиз АЪЗАМ таржимаси.

Темирқул УМЕТАЛИЕВ.

КЎРГИМ КЕЛУР

Кўргим келур кўрсам ҳамда неча бор,
Мовий кўкни, булутларни, ой, кунни.
Балки уни ёдга олмас бировлар,
Лекин бари тортар менинг кўнглимни.

Кўргим келур яккаш юриб қайтадан
Шохлар аро хушхон булбул сасини,
Тўрғайларни—кўкда учиб ўйнаган,
Сулув ёрнинг қайноқ, ўт нафасини.

Кўргим келур гул унганин қўриқда,
Кўргим келур баҳор сепин ўрикда.
Кўргим келур йилқичилар яйловда
Бургутдан тез учганларни тўриқда.

Кўргим келур кўлнинг тўлқин отганин,
Қорлар эриб, сой тўлиб сув оққанин.
Кўргим келур ернинг бахмал ёйганин,
Мажнун толлар исирғалар таққанин.

Кўргим келур Олатовнинг чўққисин,
Бошга кийган мангу оппоқ дўпписин,
Соғинаман ўн минг марта кўрсам ҳам,
Арчаларни қиз сочидай жилвасин,

Қўшиқ куйлаб барин куйлаб ўтармен,
Муздек булоқ сувига лаб тутармен,
Кўргим келур қирғиз элин иқболин,
Унинг буюк бахтига куй битармен.

Қирғизчадан таржима.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Спорт

ЭПЧИЛЛИК, МАҲОРАТ ГЎЗАЛЛИК, БАЙРАМИ

Жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланувчилар армияси йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ҳозир спортнинг у ёки бу тури билан шуғулланувчилар сафига эътибор берсангиз, унда турли касб эгаларини, турли ёшдаги кишиларни учратасиз. Уларнинг мақсади фақатгина юксак натижалар кўрсатиш билан чекланмаган. Спортчилар ўз саломатликларини тағин ҳам яхшилаш, ўз кучига ишонч ҳосил қилиш, баркамол бўлишга эътибор бермоқда.

Айни пайтда республикамиз физкультура коллективларида, завод, фабрика, колхоз ва совхозлар, қурилиш ташкилотлари, ўқув юртларида икки миллиондан ортиқ физкультурачи бордир. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина Ўзбекистон ССР XVI спартакиадасининг дастлабки босқичида юз минглаб кишилар югуриш йўлкалари, сузиш бассейнлари, теннис кордлари ва бошқа спорт базаларида ўзаро куч синашдилар.

Мусобақанинг иккинчи босқичида эса район ва шаҳар спартакиадаси ғолиби номини олиш учун физкультура коллективлари ўртасида учрашувлар давом этди. Сўнгги босқич арафасида кучлилар кучлиси, шаҳар ҳамда район мусобақаларида ғолиб чиққан терма командалар, лаёқатли, уддабурон спортчилар спартакиаданинг финал қисмида иштирок этиш учун ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Ниҳоят физкультурачиларнинг орзиқиб кутган ҳаяжонли дамлари етиб келди. Эртага республикамизнинг марказий «Пахтакор» стадионида Ўзбекистоннинг энг кучли спортчилари форуми XVI спартакиадаси очилади. Унда барча область мусобақаси ғолиблари ҳамда Қорақалпоғистон АССР ва Тошкент шаҳар вакиллари метрлар, секундлар, очколар учун «жанг» олиб борадилар. Физкультурачилар байрами программаси кенг ва қизиқарлидир. У соат 18 да бошланади. Шу дақиқагача барча спорт жамиятлари вакиллари колонна-колонна бўлиб, пойтахт кўчаларидан ҳамда В. И. Ленин майдонидан ўтадилар. Улар улуғ доҳий ҳайкали остига гулчамбарлар қўядилар.

Сўнгра фанфаралар ҳамда шўх барабан садолари остида спортчилар Марказий стадионга кириб борадилар. Бу ерда барча спорт жамиятларининг энг кучли мастерлари республика байроғини кўтарадилар, кумушсимон улкан идишда спартакиаданинг очилишидан далолат берувчи аланга ёндирилади.

Биринчи бўлиб тошкентлик мактаб ўқувчилари «Бахтли болалигимиз» шиори остида оммавий гимнастика машқларини бажарадилар... Бир сўз билан айтганда, шу куни стадионга тўпланган ўн минглаб спорт шинавандалари қизиқарли мусобақаларнинг шоҳиди бўлишади.

Спартакиаданинг финал мусобақалари эса ўз маромида бормоқда. Республика областлари, Қорақалпоғистон АССР ҳамда пойтахтнинг ёшлар терма командалари самбо, найзабозлик, велоспорт бўйича «оралиқ очиқ» қилиб олишди. «Пахтакор» ҳамда «Динамо» теннис кортларида очколар учун баҳс қизғин давом этмоқда. Спартакиада чемпиони номи учун кураш бошқа спорт турлари бўйича ҳам бошлаб юборилди. Ёшлик, гўзаллик, байрами тобора қизғин тус олмоқда.

В. МАЛИХИН.

УМАРОВ РЕКОРДЧИ ВА ЧЕМПИОН

Штанга бўйича Ўзбекистон XVI спартакиадаси мусобақалари Бухоро шаҳрида ўтмоқда. Мусобақа рекордлар билан бошланди. Тошкентлик динамочи Ҳабибулла Умаров ўта енгил вазнда куч синашиб, бирйўла Ўзбекистоннинг уч рекордини қўйди. Ёш полвон даст кўтаришда 78 килограмм, силтаб кўтаришда 102 килограмм, икки машқ натижасига кўра 180 килограмм оғирликдаги штангани забт этди. У ўз вазнида спартакиада чемпиони номини олди.

Энг енгил вазнда «Политотдел» колхози вакили Валентин Патокин ғолиб чиқди. (192,5 килограмм). Бу вазнда Ўзбекистоннинг янги рекордини тошкентлик спартакчи Валентин Нам ўрнатди. Даст кўтаришда унинг натижаси 85 килограммга тенг бўлди. Мусобақалар давом этмоқда.

ОҚ ЙЎЛ, ЙИГИТЛАР

Куни кеча Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг ўғлонлари Совет Армияси сафида ўз хизматларини ўташ учун йўлга отландилар.

Область ва шаҳар ёшларини ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашда Қуйи Чирчиқ ва Фрунзе районларида кўп ишлар қилинаётганлигини таъкидлаш керак. Бўлажак жангчиларнинг кўпчилиги ҳозирнинг ўзидаёқ Ватан мудофаасига тайёрдирлар, чунки улар олий ва ўрта маълумотли, ҳар томонлама жисмоний етук, ҳарбий-техника сирларини яхши биладилар, улар орасида ГТО нишондорлари кўплаб топилади.

Ҳарбий хизматга отланганларни кузатишга бағишланган тантанали митингни республика ҳарбий комиссарининг ўринбосари полковник Т. Аҳмадхўжаев кириш сўзи билан очди. Митингда республика комиссариати сиёсий бўлимининг пропагандисти, Н. Балуев, ота-оналар номидан Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Бўстонлиқ район агрономи М. Бекбоев ва Совет Армияси сафига чақирилганлар номидан В. Авдеев ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Р. ОРИПОВ.

КОЛХОЗ РАССОМИ

Калинин районидаги Ленин номли колхоз идораси, меҳмонхонаси ва дала шийпонларига солинган расмларни кўрган киши унинг жозибадорлиги, табиат манзараларининг ғоят усталик билан чизилганлигини кўриб, сеҳрланиб қолади.

Колхоз кутубхонасининг ўқиш зали деворларида табиатнинг гўзал манзаралари ҳамда колхоз боғида етиштирилган ноз-неъматлар тасвирланган. Залнинг бир томонида дид билан чизилган ўрмонзорларни кўрамиз. Чап томонда эса қуёшнинг заррин кокиллари денгиз сувида жилваланмоқда.

— Бу ажойиб расмларни ким чизган? — колхоз раиси ўртоқ Ғиёс Умаровга шу савол билан мурожаат қилдик.

— Колхозимизда таниқли рассоми бор, — дейди колхоз раиси. — Маҳмуд Мамадалиев деган йигит ана шу рассом бўлади. У Ленинграддаги рассомчилик институтини битириб келган. Ўн икки йилдан буён ўз касбига содиқ. Сўнгги икки-уч йил ичида ўн беш хонадон янги уй-жой қуриб олган бўлса, уларнинг уйларини Маҳмуд Мамадалиев нодир расмлар билан безади.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.45 — **Кўрсатувлар программаси**, 9.50 — Янгиликлар, 10.00— **Рангли телевидение** В. И. Ленин номли пионер ташкилоти туғилган кунга бағишланган кўрсатув. В. И. Ленин номли майдондан олиб кўрсатилади.

11.10 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.15 — **Кўрсатувлар программаси**, 18.25 — Болалар учун мультфильм.

Ўзбек тилида: 18.45 — **«До-ре-ми-фа-соль».** Болалар учун музикали программа, 19.15 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида), 19.30 — Ўн минут музика, 19.40 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.00 — **«Назм ва наво».**

21.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

11.10 — Болалар учун кинофильм, 11.30 — **«Камчатка ва Курилл оролларининг вулқон ва гейзерлари».** Географиядан ўқув кўрсатув (ўзбек тилида), 12.00 — Пойтахтимиз-меҳмонлари, 17.45 — **«Камчатка ва Курилл оролларининг вулқон ва гейзерлари».** Географиядан ўқув кўрсатув (рус тилида).

18.15 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

21.00 — Цирк программаси, 21.40 — **«Замандас»** программаси (қозоқ тилида), 22.10 — **«Аршин мололан».** Бадиий фильм (ўзбек тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — **Пойтахтимиз меҳмонлари.**

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

Газ сизнинг квартирангизга келди. Керосинкалар, тандир ва эски печкалар ўрнини чиройли, ишлатишда қулай бўлган газ приборлари эгаллади.

Газ приборларига ўз вақтида қараб турсангиз квартирангиз янада шинам бўлади, газ приборларингиз эса фойдаланишда янада ишончлироқ бўлади.

АММО!

ЕДИНГИЗДА БУЛСИН!!!

Газ приборларидан фойдаланишдан олдин, хонани 10—15 минут давомида шамоллатинг.

Плита кранлари ва кранга йўл очадиган жўмрак берк ҳолда туришини кузатиб боринг.

Газ плитаси турган хонадаги ҳаво доимо алмашиб туриши керак. Акс ҳолда, тўлиқ ёниб тугалланмаган газ кишини заҳарлаши ёки ҳалокатга олиб келиши мумкин.

Газ ҳиди сезилса, олов ёқманг, чекманг, электо приборларини ёқманг, ва ўчирманг. Дарҳол дераза, форточкани очиб, аварийя диспетчерлик хизматини тезда чақиринг.

ЕДИНГИЗДА БУЛСИН!

ГАЗ ЎЗИГА ЭЪТИБОРНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ!

Тузатилган, тоза газ приборлари сизнинг дилингизни хушнуд қилади.

«ТАШОБЛГАЗ»

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Дарахтлар остидаги уй —«МОСКВА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 6 да). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3, кеч соат 8.45, 10.30 минутда).

Шуълалар — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 12 да), ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11, кундуз соат 1 да).

Қора синглим учун оқ гуллар— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч соат 8, 9.45 минутда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8 да).

Дон Жуан Таллинда —«ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз соат 12, 4, кеч соат 6 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 9.30 минутда).

Утли қор — (кундуз соат 12, 2, кеч соат 9.45 минутда), **Катта совҒин** (кундуз соат 4, кеч соат 7 да — «ЧАЙКА».

Дон Жуан Таллинда; Дарахтлар остидаги уй — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2.30, 5.30 минутда). **Кулгили қиз** (кундуз соат 12, кеч соат 8.30 минутда):

Сокин соҳиллар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8, 9.30 минутда).

Мозандарон шери — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 5, кеч соат 7 да).

Севги ва ўлим (тоқ соатларда, кундуз ва кечкурун). **Уч мушкетер** (кундуз соат 12, 3.30, кеч соат 6.30 минутда) — «ДРУЖБА».

Сен менинг жонимсан — «КЎКЧА» (кундуз соат 12, 3, кеч соат 6, 8.40 минутда).

Она муҳаббати — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.30, кундуз соат 12.20, 4, кеч соат 6.30, 9 да).

Сайха — ҲАМЗА номли (кундуз соат 3, кеч соат 6, 9 да).

Тилла зирак — «МОСКВА» (кундуз соат 2.30, кеч соат 8.30 минутда).

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697.
Р. 02448. № В—1736.